Porto opłacono ryczałtem

Ч. 35 (418). Неділя, дня 28. серпня 1927. Рік IX.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС

політично-економічний орган.

Адреса Редакції і Адміністрації „Український Голос" Перемишль, Побереже ч. 1.

Конто П. К. О. в Варшаві № 142.807. передплата в краю виносить **10 зол.** річно, **5·50 зол.** піврічно, **3 зол.** чвертьрічно. В Чехії квартально 18 ч. к. (передплату з Чехословаччини складати на конто Адм. „Укр. Голосу" в Zivnostenska Banka v Praze). Для Франції 60 фр. річно, для Америки 2½ дол. річно.

Ціна прим. 25 с.

Редактор приймає щодня від год. 1½—2½. рукописів Редакція не звертає. неоплачених писем не приймається

Тарифа оголошень за текстом за 1 вірш міліметровий одно шпальтовий (сторона має 6 шпальт анонсових) 0·24 зол. пол. для дрібних промисл. укр. інстит. 0·16 зол. п. Дрібні оголошення по 0·15 зол. п. за слово, найменше дрібне оголошенне 1 зол. п., для шукаючих праці подані безпосередно до Адм. по 0·10 зол. п. за слово Оголошення в тексті 150% дорожші, на першій стороні 300% дорожші. Рахунки платні і заскаржальні в Перемишлі, а замовляючий анонс вже тим самим без застережень годиться на це.

Зрив українського села на порозі XX віку.

(В 25-ліття масового страйку).

В недовзі після повстання Революційної Української Партії (РУП), вибухла з весною 1902 р. масові заворушення українських селян в кількох губерніях України. Замісць перевести земельну реформу, царат при помочі жандармів і війська здавив цей стихійний рух. Богато людей розстріляно, богато запроторено на Сибір. Впали жертви, яких кров промовляла таємною мовою. І це був, перший посів під революцію 1905 року на Україні. А підчас цеї революції вже тут і там маяли й українські прапори.

Цей зрив великоукраїнського села найшов відразу відгомін і в Галичині. Дня 20. червня того самого року, вибух страйк в маєтку ґрафа Потоцького в Куровичах, перекинувся до сіл: Чижиків, Гаї, Глуховичі, Острів (львівський повіт), а протягом тижня обняв 24 повіти. В страйку взяло участь 500 східногалицьких сіл.

Селянські заворушення на Наддніпрянщині мали стихійний, відруховий характер. Провід цього руху спочивав в руках підпольної, революційної орґанізації. Тому й цей рух міг або перемінитися в загально-російську революцію і змести з лиця землі царат, або обмежитися до ролі першої спроби. На перше в тодішніх умовинах годі було числити.

В Галичині провід страйкового руху спочив в руках молодої тоді національно-демократичної партії. Страйкуючі села виставили скромні вимоги підвищення платні, а речником цих вимог зробилося політичне представництво галицького села. Страйк зробив велике враження в цілій Австрії, відбився голосним відгомоном в австрійському парляменті. Верховодяча поміщицька верства використала всі свої впливи, щоб здавити страйковий рух. Вона-ж мала в руках всю владу. Дістала до послуг тодішню австрійську жандармерію і військо. Заповнилися тюрми провідниками страйкового руху — селян і академічної молоді. Не ставало кайдан, арештованих вязано шнурами. В деяких селах приходило до заворушень, в инших як прим. в Базарі, військо впадало з шаблями до церков. Полилась і кров. Суди безпощадно засуджували арештованих. Але ці переслідування не спинили боротьби. Минало літо, панське збіжжя обсипалося. І в богатьох околицях дідичі мусіли поступатися і підвищити заробітню плату. А визиск робітників був в тодішних часах впрост страшний. За 16 годин праці на панському лані зароблав селянин стільки, що ледви міг за це купити дві топки соли. В ні одному з австрійських країв не було такого безпощадного використування селянської нужди, що в Східній Галичині. Тут управа одного гектара землі коштувала дідича мало що більше понад 36 корон, між тим коли в других краях треба було за те заплатити в двоє, а навіть в троє. Східногалицькі можновладці використовували нужду українського безземельного і малоземельного селянина.

Перший орґанізований виступ галицького українського села в боротьбі з економічним поневоленням увінчався успіхом. Та не тільки в цьому його значіння. Село зрозуміло значіння, цінної орґанізації та почало орієнтуватися, що причиною його нужди політичне поневолення.

Східногалицький селянський страйк мав форму натиску для вибореня точно означених вимог, які заступав краєвий страйковий Комітет. Його проводжено в леґальних межах. А всі спроби здавити його були безправними актами насильства з боку власть імущих дідичів.

Підкреслюємо причиновий звязок між виступами великоукраїнського і гальцького селянства. Іскра перескочила Збруч, а рух приняв тут певну леґальну, орґанізовану форму, бо скрізь таки Австрія була конституційною державою, українське населення мало певні політичні права, які топтала польська шляхта. І на це одно явище слід звернути увагу. Українська національно-демократична партія, яка повстала під кінець 1899 року протягом трьох літ зуміла налаштувати в краю свій орґанізаційний апарат, який надав страйкови орґанізовану форму. Завдяки цьому страйкуюче селянство не далося ані стерроризувати, ані пхнути до ексцесів, до яких пхали його власть імущі, щоби опісля втопити рух в морю крови і довести до побіди поміщицтва. Слід теж згадати визначну ролю в страйку академічної молоді, яка таким чином відвдячилася за вдавлення свойого першого зриву в боротьбі за український університет.

Як в 1902 р., так в кілька літ пізніше, після першої революції в Росії, в поза Збруча перенеслася до Східної Галичини нова іскра: серед українського населення під впливом російської революції розпочався масовий рух за виборчою реформою.

Тільки що галицький політичний провід тодішних часів не вмів вихіснувати цих рухів до дальшого плянового підготовання широких мас до боротьби за свої права. Та чи тільки тоді? Те саме доводиться ствердити після 1922 р., тобто після бойкоту виборів до варшавського сойму. Над причинами цього явища слід глибше призадуматися. І внести в нашу політику відповідні поправки. (с.)

Господарська Академія.

(Під увагу абсольвентів(ток) середніх шкіл).

Від 1922 р. істнує Українська Господарська Академія в Подєбрадах і саме цего року в квітні випустила вона в світ 33 абсольвентів, які закінчили свої 4-літні студії, зложили приписані іспити і нині вже майже всі з титулом „інжінєр" є на посадах. От і зі зближаючимся початком академічного року хочемо звернути увагу нашої мужеської і жіночої молоді, яка цего року скінчила науку в середних школах і готовиться до високих шкіл, на студії в Українській Господарській Академії в Подєбрадах і заохотити її до тих студій.

Українська Господарча Академія в Подєбрадах є високою фаховою школою, якої завданням є — підготовити вчених аґрономів, лісівників, економістів, кооператорів, статистиків, меліораторів, гідротехніків та технольоґів. Відповідно до того Академія має три факультети: 1. Аґрономічно-лісовий факультет (з двома відділами: а) аґрономічним та б) лісовим) — разом 18 катедр. 2. Економічно-кооперативний факультет (з трема відділами: а) економічним, б) кооперативним і в) статистичним. Економічний відділ має чотири підвідділи: банковий, консульський, місцевого самоврядування та промисловий) — разом 20 катедр. 3. Інжінерний факультет (з двома відділами: а) гідротехнічним та б) хемікотехнольоґічним) — разом 20 катедр.

В Академії викладає 90 професорів і доцентів, а еї установи розміщені в 80 кімнатих. До цих установ належить бібліотека, 32 кабінетів, 14 лябораторій, 2 ферми (господарська з досвідним полем і молочна з відділом дрібних с.-г. тварин); лісовий розсадник, метеорольоґічна стація, тракторний гараж, термінольоґічна комісія, 12 семинарів і т. д. Словом — Українська Господарська Академія — це велика наукова інституція, якої майно значно переменшено оцінюється на півтора міліона чеських корон.

Хто з Українців мав нагоду звидіти Академію і близче пізнати висліди праці професорів і студентів, був впрост захоплений тим, що бачив. Також і чужинці високо цінять наукову працю Академії, про що свідчить ряд признань і відзначень не тільки чеського уряду і фахових чеських установ, але і американських учених. Між иншими професор і декан аґрономічного відділу в Ню Йорку Др. Альберт Рюссель Манн, звидивши Академію, поставив внесок на уділення стіпендії з Рокфелерівського фонду проф. Тимошенкови на студії в Америці, які він відбув.

Все це наводимо на те, щоб усвідомити нашу молодь про завдання і цілі Української Господарської Академії і заохотити її до студій на тій Академії. З гори однак треба зазначити, що студіям тут повинні віддатись пильні і працьовиті студенти, бо вимоги при іспитах строгі, а в часі студій кождий студент є докладно контрольований, чи і як поступає в науці. В часі іспиту кождий студент мусить боронити своєї наукової дісертації і при тім виказати основне знанне свого фаху. Тому з Академії виходять люди як найкраще підготовані до фахової праці і цего року абсольвенти знайшли легко посади в тім краю, де найменше могли сподіватись (зі зрозумілих причин не наводимо назви держави, щоб не шкодити їм).

Нехай отже наша працьовита молодь без вагання іде на науку в цю високу школу, бо знайде тут незвичайно користні умови праці (легкий доступ до лябораторій, експеріментів і тд., що в инших школах неможливе ізза великого числа студентів). Врешті побут в Чехословаччині, країні висококультурній, розширить світогляд нашої молоді і поглубить еї фахову освіту.

Удержання в Подєбрадах коштує 450 чк. себто около 120 зол. — дуже ощадні студенти удержаться і за 350 чк. Замітне також це, що студенти не платять ніяких шкільних оплат (чесного), ні вписового, ні за учащання до лябораторій і семінарів. Всі ці кошти поносить сама Академія зі своїх фондів і це значно улекшує студії незаможним студентам.

Звертаємо теж увагу на те щоби наші студенти не журились нострифікацією і т. п. причандалами нашого часу. Головна річ — це знанне. Фахова освіта в Академії є найкращою нострифікацією. А зрештою не тільки світла, що в вікні. Відносини і тут і на Придніпрянщині мусять змінитись в найблизчім часі і перед нашими абсольвентами Укр. Господарчої Академії отворять ся нові царини корисної фахової праці.

Академічний рік зачинаєть-ся 15. жовтня, кінчиться з кінцем червня. Хто бажає ще яких інформацій, хай звернеться до Секретаріяту Укр. Господарської Академії в Подєбрадах.

Отсі інформації уділяємо нашим студентам на основ розслідження справи на місц в Подєбрадах.

Всесічовий сойм.

В днях 2, 3 і 4 липня с. р відбувся в Детройті в Америці шестий з ряду Січовий Зїзд. Взяли в нім участь делеґати зєдинених Січей Америки і Канади, так що був це властиво Всесічовий Зїзд.

Американські і канадійські Січи побіч завдань фізичного виховання, мають головне завдання — виховувати молодь в українських національно-державницьких ідеалах. Щоб уособити наш державницький ідеал, пятий Січовий Зїзд, який відбувся в маю 1924 р. оперсічову орґанізацію о державницьку ідеольоґію В. Липинського, т. є. поставив перед молодіжею ідеал єдиновластя української держави, уособлений гетьманом і його родом. Шестий зїзд, який відбувся в липні, не тільки вповні одобрив цю ідею, але в урочистій деклярації заявив вірність членів Січової орґанізації для гетьманської ідеї на Україні. Рівночасно в цій деклярації підчеркнено головні принципи Січової орґанізації: безоглядний послух найвисшій світській та духовній владі України і правним еї представникам. Відповідно до тої головної орґанізаційної засади, урочиста деклярація відкидає всякі вибори на всякі уряди в Січовій орґанізації, а натомісць вводить: 1. назначуванне і іменованне 2. централізацію січового майна.

Всі промови делеґатів Всесічового Зїзду відзначуються небувалим на українських зїздах і зборах підйомом духа, а однодушність ухвал свідчить, як зїзд був перенятий ідеєю державности і дисципліни. Тут не було ніяких партій ні партійок, ніяких тайних переговорів чи коншахтів, ніяких пустих аґітаційно-демаґоґічних промов. Всесічовий Зїзд — це була одна велика родина, зібрана на родиннім святі, що поважно нараджується над добром своєї орґанізації, над успіхами своєї державницької ідеї.

І це саме є силою Січової орґанізації, цим устоялась вона перед сильними наступами і ударами, на які була виставлена зі всіх сторін на протязі 3 літ. Якби не той хрестоносний похід проти Січової орґанізації, моглаб вона вирости до велитенських розмірів, моглаб сповнити впрост неоцінену педаґоґічну місію: здисциплінувати українську молодь і виховати її в державницькім ідеалі.

Безсторонно судячи, треба признати, що і головний орґанізатор Січей п. Осип Назарук в обороні Січової орґанізації густо-часто робив тактичні помилки, якими спір загострював і роздував. Але тепер, коли п. Назарук покинув Америку і вернув до Галичини, треба сподіватись, що і атаки зі сторони противників Січової орґанізації, коли не зникнуть, то всеж таки ослабнуть.

Та якіб і не були тактичні помилки п. Назарука в боротьбі з противниками Січової орґанізації, то всеж таки треба з признаннєм піднести, що він богато зробив для поширення державницького ідеалу в Січовій орґанізації і дав їй таке лице, з яким вона явилась в липні ц. р. на Зїзді в Детройті. Побажатиб тільки, щоб наслідник п. Назарука, научений 3-літними досвідами, виявив таку саму ініціятиву і енерґію як його попередник, а рівночасно вистерігався помилок, які випливали з задерчистої вдачі п. Назарука.

Підносимо це не на те, щоб робити прикрість п. Назарукови. Підносимо це в інтересі Січової орґанізації, якої завдання такі гарні! Противники Січової орґанізації в Америці повинні собі усвідомити, яку величну ціль поставили собі Січи — здисциплінувати молодь і осінити її державницьким ідеалом. Реальний політик не буде себе дурити надією, щоб американсько-канадійська Січова орґанізація мала рішаючий вплив на форму влади на Україні. Січова орґанізація одно може зробити: здисциплінувати молодь, здержати її при українськім прапорі державницькім а тим самим спинити процес денаціоналізації, який грозить американській еміґрації, відірваній від матерного пня строгими іміґраційними законами Америки. А коли прийде до будови Української держави, то і вона своєю цеголкою причиниться до будови.

Боротьба отже проти Січової орґанізації є впрост злочином національним. Як-що противникам Січей не до вподоби гетьманська державницька ідея Січової орґанізації, то хай собі побіч Січи творять иншу орґанізацію, але не на те, щоб Січи розбивати, але на те, щоб благородно конкурувати під иншими кличами і при инших методах. Хай собі Січи ідуть своєю дорогою до державницького ідеалу, а еї противники своєю. Кінець діло похвалить.

Очевидно, що мало є надії, щоб люди і органи преси в Америці, які живуть пустою демаґоґією і патріотичним пустомельством, заперестали шкідливої аґітації проти Січової орґанізації, але за те є повна надія, що поважні люди, які гуртуються коло американської „Свободи" не тільки що припинять атаки „Свободи" проти Січової орґанізації, але що більше — підіпруть Січову орґанізацію в еї виховуючих завданнях. Бо самі бачать, що пуста трилітна боротьба лишила за собою лиш руїну, а ніяких цінностей не внесла в народне життя американської еміґрації.

Скажемо ясніще. Боротьба „Свободи" проти Січової орґанізації випливала з двох джерел — стосунку п. Мишуґи до п. Назарука і стосунку громадянства і духовенства до еп. Богачевського. П. Назарук добровільно усунувся з поля боротьби, а боротьба з еп. Богачевським довела до найдальше ідучих консеквенцій — інтервенції Риму. Тут боротьба заломалась. Духовенство, яке було в опозиції до еп. Б. зложило оруже добровільно. Віримо, що так диктувала йому журa о дальшу долю народу — щоб уникнути цілковитого національно-релігійного розвалу, колиб прийшлось витягати дальші консеквенції зі становища Риму. Треба надіятись, що і еп. Богачевський стане більше поміркований і улекшить консолідацію національно-релігійного життя. Бо колиб знову спалахнула боротьба — то наслідки булиб страшні.

Що-йно при сконсолідованню національних сил в Америці, Січова орґанізація знайде належну піддержку в своїй виховуючій українську молодь праці.

На Всесічовий Зїзд наспіли численні привіти зі всіх сторін світа. З тих привітів визначається своїми глибокими думками привіт звісного ідеольоґа укр. державности п. В. Липинського, висловений в обємистім рефераті на тему, які моральні цінности повинен мати український державник. Безперечно, цей реферат зробив відповідне враженнє і в таборі амер. „Свободи" і причиниться з певностю до консолідації національного табору.

Наше громадянство в Галичині завжди пильно прислухується голосови п. В. Липинського і тому і ми подамо в слідуючім числі його думки бодай в виїмках.

Діти до ремісла!

Зближається початок шкільного року. Неодин батько застановляється, де йому примістити свого сина, до якої післати школи. До тепер богато у нас зверталося увагу на ґімназію й учительські семинарі, а мало на заводові ремісничо-промислові і торговельні школи. Досвід учить нас, що посилати діти до ґімназій чи учительських семинарій, полученій з великими коштами і не все приносить пожаданий хосен. Богато молоді, покінчивши середні чи вищі школи, сидить без посад, лишень деякі одержують посади в установах, до яких вони не є підготовані, і тому їх платня є дуже лиха. Щоби однак не збільшувати інтеліґентної армії безробітних заходить потреба частину нашо

молоді віддавати на науку ремесла і торговлі. — Вслід за тим, треба батькам застановитись, до якого ремесла післати свою дитину. Богато є таких батьків, що стидаються післати свою дитину на науку ремесла, волять бачити свого сина яким-небудь „паном“ як ремісником, забуваючи на це, що в теперішних часах, де так тяжко добитись державної чи приватної посади, вільним ремісникам, незалежним від нікого, поводиться багато краще. — Вже з початком шкільного року, повинні батьки масово записувати свої діти, в першу чергу до державних заводових шкіл, а опісля до приватних, щобя тим чином могла молодь в короткому часі без великих грошевих вкладів здобути хліб. У Львові в державній промисловій школі при вул. Снопківській ч. 47 можна записати діти на слідуючі відділи: Слюсарства артистичного, слюсарства будівельного, столярства — в днях від 26 до 30 серпня ц. р. На ці відділи можуть бути приняті такі ученики, які покінчили що найменше дві кляси середньої, або шість кляс всенародньої школи. — На середньо технічні відділи: як дороговий, електричко-механічний і артистичний, можуть бути приняті ученики які покінчили з добрим успіхом 4 кляси школи середньої або рівнорядної. Записи на ці віддили відбуваються від 5—9 вересня ц. р. На курс килимкарства для дівчат записи від 1—10 вересня. На курс Радіо і електро-механічний вечірний записи відбуваються від 21—24 вересня. На всі відділи (кромі курсів) здають ученики вступний іспит з польської мови і рахунків. На курсі килимкарства побирають учениці науку рисунків, бухальтерії, коресподенції і рахунків купецьких, технольоґію і крашення сирівців. — Кромі Львова, є державні промислові школи в Тернополі, Станиславові і Коломиї. — Дальше поручається родичам взяти під увагу одиноку українську приватну торговельну школу (з правом прилюдности) у Львові вул. Корняктів ч. 1.

Василь Цьонь.

Дописи.

Корманичі, повіт Перемишль. В нашім селі відбулися вибори до ради громадської дня 20. VI. 1927 р. Село наше складаєся зі самих Українців, но таки знайшлися у нас темні духи, котрі похрунили в виборах а найгірше се, що до ради громадської увійшли щось кількох киринників. З 1. кола вибрано 3 Поляків, 2 свідомих Українців і 2 „porządnych rusinów“, заст. Українці. З II. кола вибрано 3 Українців, 2 хрунів і 1 Поляка; з III. кола увійшли 5 Українців і 1. хрунь, зкступники всі Українці. Війтом вибрано свідомого Українця, але киринникам то не в смак, бо внесли рекурс, але хочби вносили 10 разів рекурс, то ми будем завжди вибирати того самого. Про тих киринників, що рекурсували, тай про дальший вислід рекурсу, напишемо на другий раз докладнійше. — Свої.

Угринів, п. Сокаль. Вибори до громидської ради випали у нас добре і то завдяки о. Іванови Кашубинському, котрий ревно занявся так пекучою справою. Скликав передвиборчі збори, де при участи свідомих громадян вибрано виборчий комітет. В день виборів 20 липня зійшлись численно громадяни-виборці. Поляки звязалися з жидами і двірською службою — в 4 колі дістали 153 голосів, а наші 205 — і вийшли радні свідомі Українці — в 3 колі 75 голосів Поляки — а наші 305 — і знова наша ліста побідила вийшли свідомі громадяни Українці — в 2 колі Поляки мали 13 голосів, а наша ліста 75 голосів — знова наша ліста побідила. В 1 колі униважнено нам оден голос, недопустивши до голосовуння одної вдови — за спадкову масу оден Поляк голосував неправно. Якимсь чудом учительку, що була в 3 колі, поміщено в останнім 1 колі, і деректор школи голос за неї віддав. Українці дістали 12 голосів, Поляки також 12. Комісія тягнула жереб і член комісії виборчої витягнув українських радних. Так наша ліста і в 1 колі побідила. Поляки внесли протест. Вяжіться, Поляки, з жидами з циганами, а правда наша була і буде горою. Свій.

Семиківці, пов. Тернопіль. Дня 27 червня приступили наші виборці до вибору громадської ради з повним довірям, що раз навсе при нових виборах положуть конець самоволі наказного війта. В день голосовання явились наші виборці на подвірю льокалю. Хоч орґанізація у нас була добра, але дехто не мав надії в нашу побіду, бо памятали як погано для нас випали вибори 1908 р. Але сего року сталось інакше. З IV-го і III-го кола вийшли самі Українці, а II-ге коло мало бути також наше. Коли Поляки побачили, що не по їх думці випадуть вибори, під проводом вшехполяка Яна Вальчишина розпочали бійку в льокалю. Комісар замкнув вибори і тих два кола признав леґальними. В день 17 липня були доповняючі вибори II-го і I-го кола. В II. колі вийшли знову самі Українці, а перше коло мало бути також наше, бо наших голосів разом з жидами було вісім а польських 6, але ми самі дали їм своїми голосами перше коло, щоб мати спокій, отжеж на 16 радних і 8 заступників є 12 радних і 6 заступців Українців, а 4 радних і 2 заступників є Поляками. — На жаль наше село у світовій війні знищене і не може прийти до себе. Українське населення убоге і не може ніяк побудувати свого дому читальняного. Тому мусимо тулитись і переходити рік-річно з одного в друге місце. Всіми силами стараємось, щоб так, як другі села, мати власний дім і збираємо датки на ціль Народного Дому. Але потрібно кілька літ, щоб таке убоге населення могло сказати, як колись сказав наш поет Тарас Шевченко, в своїй хаті своя правда і сила і воля. Просимо наших братів в Америці, щоб нам допомогли в нашій справі, а якби хто хотів допомогти нам в нашім ділі, то просимо слати всякі датки на руки Олекси Данилишина в Семиківцях, п. Денисів.

Ляшки муровані, пов. Старий Самбір. Наше село знане є ширшому загалови з того, що тут горстка місцевих Поляків хоче конче відібрати церков з приналежними до церкви ґрунтами. Здавалося, що в тій громаді є люди свідомі і повинні знати, то є почуття національної гідности. На жаль, так воно не є. Деякі наші люди, виступили проти священика за те, що бажав, щоби до громадської ради увійшли найсвідоміщі люди. Цим сліпим рабам не отворила очей і Читальня. У нас ціле село українське, а Поляків є всего кілька родин. Але село зіпсуте і за келішок горівки наш чоловік і рідну маму продасть. От і тепер за горівку вибрано до ради одного чужинця, який конче хоче стати війтом. Він обіцює радним, що буде війтувати даром, що буде даром давати форшпани, бо він богач. Наші темняки тим радуються і хочуть його вибрати війтом, не знаючи, що він на те хоче стати війтом, щоб лекшим способом забрати нам церков. От таке то у нас.

З ПОЛЬЩІ І ПРО ПОЛЬЩУ.

В Польщі великий райвах повстав ізза ґенерала Зґурского. Цей ґенерал мав велику ласку у вшехполяків, бо був противником Пілсудского. Але коли в маю минулого року Пілсудский захопив владу, примкнув ґенерала Зґурского, бо показалось що у него були нечисті руки тай рахунки з виданих грошей державних не всюди згоджувались І от так ґенерал сидів вже 15 місяців в тюрмі, а тимчасом велось проти него слідство. Коли слідство закінчилося, Пілсудскі велів ґенерала Зґурского пустити на волю, аж до часу судової розправи. Тому вислав офіцера до вязниці до Вильна, бо там сидів ґенерал, і цей офіцер привіз ґенерала до Варшави і тут пустив його на волю, але казав йому зголоситися за два дні до рапорту у Пілсудского. Але ґенерал не зголосився до рапорту і від хвилі, як опинився на волі, десь пропав. І от тепер поліція шукає його і не може знайти, а ґазети виписують всякі здогади, що сталось з ґенералом. При тім ґазети поділились на два табори — одні уважають ґенерала мучеником і нападають на Пілсудского, а другі беруть ґенерала на гоцки і пишуть, що він є дезертиром. Що сталось з ним? Годі нині сказати щось певного про те, бо то, що пишуть ґазети самі здогади і сплетні. Ґазети, противні Пілсудскому, пишуть, що ґенерала Зґурского може вже і між живими нема, бо його сприятали вороги, а ґазети, прихильні Пілсудскому пишуть, що ґенерал є боягузом і втік за границю при помочі своїх політичних приятелів. Поліція шукає його усюди, але ще не може з певностю сказати, що сталось зі Зґурским. Та найправдоподібніще це, що ґенерал Зґурскі, боячись судової відвічальности, чмихнув заграницю, т. є здезертирував. Якби цей здогад показався правдою, то буде великим шкандалом особливо для вшехпольських політиків, які уважали ґенарала Зґурского мучеником І от той „мученик“ став тепер дезертиром.

Що чувати в світі?

СОЮЗ НАРОДІВ (загальне зібрання) розпічне свою сесію в вересні. На порядку дневнім є теж вибір трех членів до Ради Союзу, а саме цего року уступає з Ради представник Чехословаччини, Бельґії і Сан-Сальвадору. Бельґія домагається, щоб її знову вибрано до Ради на 3 літа. Та на це, щоб старатися (кандидувати) на місце в Раді, треба щоби дві третині всіх членів Ради Союза голосованнєм заявили, що Бельґія має право бути вибраною знову на 3 літа. Чи знайде Бельґія тільки голосів за собою, ще не знати. З инших держав, які ще не мали свого делеґата в Раді і тепер кандидують до Ради: Фінляндія, Данія і Куба.

БОЛЬШЕВИКИ від часу зірвання взаємин з Анґлією, хочуть всіми силами зєднати собі Америку. Чому? Ціла світова політика залежить від трох великих імперій: Совіцького Союзу, (себто большевиків), Анґлії і Америки. Коли лишень дві з цих трех імперій разом ідуть, то вони є в силі накинути свою волю цілому світови. Тому Анґлія (за Льойда Джорджа і Макдональда) старалася з большевиками дійти до угоди, бо сподівалась, що при помочи богацтв анґлійських кольоній і богацтва земель, які є під большевицькою владою, удасться Анґлії економічно побороти цілий світ. Але теперішний уряд Анґлії прийшов до переконання, що з большевиками годі дійти до ладу, бо їм не ходить тако торговельні господарчі користи — але головно о те, щоб підбунтувати анґлійські кольонії проти Анґлії, а навіть зворохобити анґлійських робітників проти власного анґлійського уряду. От і тому Анґлія зірвала з большевиками взаємини. Це дуже заболіло большевиків, бо вони знають, що як Анґлія піде разом з Америкою проти них, то їм годі буде удержатись проти анґлійсько-американської сили. Тому то вони тепер всі сили напружують, щоб зближитись до Америки. І от їм дуже на руку це, що розбилась конференція для розброєння в Женеві ізза незгоди між Анґлією а Америкою. Тепер (так сподіються большевики) настане тиха ворожнеча між Анґлією а Америкою, і Анґлія буде мусіла зближитися до Японії. Очевидно, Японці схотять за це якоїсь заплати і Анґлія заключить угоду з Японією, щоби спільно використати богацтва в Хінах. Але на таке ніколи не згодиться Америка, бо Японію уважає найбільшим своїм ворогом на морі. Отже з конечности буде мусіла Америка зближитись до большевиків і разом з ними ослаблювати анґлійсько-японську спілку. Надіючись цего, большевики тепер супроти Америки дуже податливі. А бачимо це в тім: Дотепер большевики ніякій державі не хотіли дати концесії на копальні заліза, земного вугля і нафти, бо знають, що хто має в руках залізо, вугілля і нафту, цей має велику політичну силу в руках. Тому то большевики держали цупко в руках ці три галузи промислу. Аж тепер, щоби приєднати Америку, зачали попускати. А саме знають вони, що Анґлія наложила свою руку на всі копальні заліза, вугля і нафти на цілім сході, та що Америка дуже невдоволена тим, бо її кораблі не мають стацій, деб могли набрати вугля і мусять просити о те на анґлійських стаціях здовж побережа Европи і Азії. Так отже Америка на морі залежна є від ласки анґлійських ліверантів. Знаючи це, большевики пішли на уступки Америці і от дають їй нафту і вуголь і тепер Америка має вже на Середземнім морі свої стації вугля і нафти. Мало того. Большевики обіцюють Америці уладити для неї стації вугля також на далекім сході, у Владивостоці і на Сахаліні. А це не-аби-який інтерес для Америки. Треба признати, що большевики по майстерськи хотять використовувати анґлійсько-американський спір.

ФРАНЦІЯ підписала дня 17. серпня торговельну угоду з Німеччиною. Є це подія дуже важна. Через три літа велись торги між Францією а Німеччиною, але до угоди вела дуже терниста дорога не було можна тих торгів довести до кінця. Треба признати, що Німеччина в тій угоді багато скористала, бо виборола собі і деякі політичні права, навіть перечеркнула деякі параґрафи версальського договору. Отже Франція згодилась не це, що Німцям можна поселюватись у всіх краях і кольоніях, які є під владою Франції. Правда, Франція не хоче згодитись на це, щоб Німці поселювались в Марокку і в Індохінах, але Німці і на це знайшли фіртку. Та найважніщий політичний здобуток Німеччини в тім, що Франція згодилась перечеркнути деякі постанови версальського договору. А саме в тім договорі сказано, що колиб Німеччина не виповнила яких постанов версальського договору (особливо в справі сплати контрибуції і розброєння), то Франція має право забрати собі майно німецьких горожан, які живуть під француською владою. Тепер в торговельнім договорі прирекла, що якби навіть Німці не виповнили деяких постанов мирового договору, то Франція не може наложити руки на майно німецьких горожан. Цим торговельним договором сама Франція зачала уневажнювати постанови версальського мирого договору. А це важне. Обі держави признали собі

Історія мого парадного убрання.

Нарочно я перенісся на посаду учителя до такого тихого і глухого села, де навіть корови, гуси і свині зівають з нудів.

Думаю над економічним піднесеннєм рідного краю, маю в голові великі гадки, — все однак щось стане на перешкоді і не годен чоловік своїх ідей вияснити і висипати їх мов з мішка на денне світло. Але колись світ дізнаєся про них, не буде міг вийти з дива і скаже лише: — великий чоловік!

Моя жінка Костуся поняття не має, що в мені сидить, що я ношу в своїм мозку. Вона не узнає ані моїх ідей, ні моїх великих намірів для сотворення добробуту в краю, але хоче видіти сей добробут лише у своїй хаті.

— Діти — говорить вона — ходять півголі, всі примираємо з голоду — а ти, нездаро — каже — роздумуєш над добробутом цілого краю. Гірка недоля звязала мене з великим економістом і треба згинути з нужди!

— Костусю, Костусю! — успокою її, таким говореннєм робиш мені кривду. Терпіти — се призначеннє чоловіка. Розвивати шляхотність...

— Дай спокій — сердито скочила до мене, — не фільософуй! Твої товариші не вдоволяються мізерною платнею, але якось помагають собі з боків і вони саме є економістами, а не ти. Наколи кождий зуміє собі помогти та зарадити і збогатиться, то тим самим і в краю настануть кращі часи і достаток.

Хочу однак тепер доказати вам на примірі, що я не є так непорадним, за якого Костуся мене уважає.

Приходить вчера до мене громадський післанець, що листи розносить. Роскажу вам, як такий листонош, звичайно найбільший туман в селі, цілковитий анальфабет, вивязуєся зі свого тяжкого завдання. Мав якраз три кольорові листи заложені поміж пальці. Просив мене перечитати йому адреси, бо помішалися йому.

— Вжем так добре на почті знав, котрий лист кому, тай по дорозі вилетіло з памяти. Той зелений десь певно для еґомосця, бо я їм бувало нераз зелені листи носив.

Пояснив я йому, що лист в жовтій коверті є для священика, в синій для присяжного, а в зеленій для арендара.

Нещасний листонош вчився при мені на память: „Жовтий — еґомосць; синий — присяжний; зелений — арендар“.

Але по хвилі вдарився в чоло.

— Тих двох, прошу пана, вже памятаю еґомосця і присяжного, а того арендара — паскудний цибух — я го не годен спамятати.

Показав я єму лист зелений.

— То він зелений? А жид, еврей! А я гадав що він жовтий.

Коли вже листонош вийшов, чув я в сінях его слова але дещо змінені: „Арендар синий“.

Коло фіртки повторив собі листонош ще раз краски, але тут вже священик посинів, аренфар пожовк, а присяжний позеленів. Здіймив бідака шапку, поскробався по голові і видно мав охоту завернутись, але вдоволився клятьбою, яку з найбільшою злостію сказав:

— А громи би вас били! та би вас били!

По хвилі плюнув з цілої сили і пішов дальше з тими листами, вложеними межи пальці. Сподіюся, що заким дійде до адресатів, то вони дістануть свою краску і все буде в порядку.

З моєю посилкою листонош не міг помилитися, бо був се пакунок, в якім містилося 100 горячих відозв, щоби їх всіх безуслівно розпродати, а се на ціль збудовання санаторії для народних учителів.

В важнійших справах раджуся все Костусі, бо се не дурна баба.

— Як ти смієш — каже Костуся, брати на себе таке зобовязаннє? Раджу тобі сейчас льоси назад відіслати, бо не продаш ані одного.

— Слухай Костусю! — сказав я поважно — докажу тобі, що я не є таким нездарою, за якого мене маєш і тих 100 льосів продам, хотяйбим мав гору (біля корчми) вивернути. Зелізо найліпше кувати за горяча, і для того казав я дітям добути з архіва шлюбний анґлез, чорну краватку, рукавички, циліндер...

— Пождіть — кажу — побачите, що я знаю.

Найперше іду до ексцеленциї дідича. Має він на всі спусти замкнений пулярес і треба не якого-будь громадянського або патріотичного клича, щоб его отворити. Однак я — бідний народний учитель, знайду ключ до його пуляреса.

Костуся не звертала уваги на мою балачку, лиш заломила руки і приглядалася мому убранню, що вже двайцять літ вийшло з моди і зажурена відізвалась:

— Чоловіче, як відважишся показатись в такім убранню в дворі? — І як не мають люди сміятись з учителів? Глянь до зеркала! Піднеси руки до гори! Видиш? Якби так станув ти тепер в поросі, найвідважнійший воробець настрашивсяби тебе.

— Жарти на бік, Костусю, тут ходить о ідею, а не о убраннє. Я стою висше лахів. Один лиш циліндер трохи злостить мене, бо стратив властиву форму.

Запримітив я, що чоловік дещо утив, бо споднї мало що не трісли, а кроки робив я дрібні мов качка. Взагалі тиснуло мене всюди і мав я враженнє, що є завитою в павутаннє мухою.

Так убравшися, пішов я з пачкою льосів під пахою до двора. Ледви вийшов я на дорогу, напав на мене сусідський пес. Той сам пес, що ласився до мене, який навіть часто їв з моїх рук! Чи сказився? Бувби не перепустив мене через дорогу, якби не вийшов був господар. Але і сей не став зараз до моєї оборони, найперше вліпив в мене очи, мовби перший раз мене видів, відтак доперва відігнав собаку і сказав:

— Ой, перепрашаю пана. Не дивуйтеся собаці, бо я сам не пізнав пана в тім мундурі. А пес дуже не любить, як хтось переберется на інакше. Моя баба, як раз була за сваху на весіллю і перебралась була також за якесь чудо (бо у нас такий на весілю звичай), то таки свій пес, ось той-самий, подер на ній кожух на шкаматтє.

В тім часі, як я з сусідом розмовляв, надійшов знакомий, поважний ґазда Стефан Лопух. Здивувало мене, що не привитався зі мною, ані навіть не поздоровив. Аж коли я вже відійшов, чув я за моїми плечами его розмову з моїм сусідом.

— Хто се такий?

— Ану, вгадайте! ви знаєте сего пана.

— А най его лихо знає, не я.

— Таж се наш учитель!

— Тфу! А він що з себе зробив?

— Ба, вийшла на панів така мода. Шкода его, лепський чоловік.

Що кільканайцять кроків стрічав я на дорозі декого зі знакомих селян, жінок — всі узрівши мене ставали на хвилю, губи широко отвирали, сплювали і сказавши „агі“ відходили дальше.

Якийсь хлопчина видрапався на пліт і показуючи мене другому подібному до себе лобузови, говорив:

— Диви! А во іде якийсь волоцюга!

— Виджу, виджу. З баняком на голові.

— Ага! Се горшкодрай! Скажу зараз мамі, бо в нас є макітра розбита.

— Він подібний цілком до нашого професора, а може се він?

— Чекай, чекай! Будеш ти мати! Скажу я завтра в школі...

— Дурні хлопці! — відізвався хтось старший, — наш професор мавби прецінь парасолю.

В тій хвилі лихо наднесло запитого шевця. Ішов він і напружав цілу свою увагу, щоби не впасти в рів. Нараз підніс голову, побачив мене перед собою, крикнув: „всякоє диханіє да хвалить Господа“, відвернувся і зачав утікати, але що ноги не хотіли его слухати, то по хвилині опинився в рові.

Зачав я виходити з рівноваги. Чого ті люди хотять від мене? І набрав я охоти кождого, хто лиш зачне на мене з отвертою губою дивитись, збити на квасне яблоко.. Щож то я? Голодранець, чи що?

Якраз навинувся мені якийсь молодий парубок. Сей також роздзявив писок і витріщив очи на мій циліндер, а я в одній секунді положив пачку на землю, щоб его зловити і дати науку. При тім забув я на своє становище, на захованнє поваги — а така лють зібрала мене, що забажав збити парібка на пів смерти.

Але парібок зараз пізнав, що его чекає і дав ногам знати. Втікав в такім страху, що майже ногами землі не дотикав і кричав на ціле горло: „ґвавт! ратуйте! заволока, людей ріже“!

Ішло тоді проти мене двоє дівчат з мотиками і кошем від бараболь, кинули все на землю і без памяти побігли в сторону ліса.

Знакома жінка на моїх очах забрала малу дитину, що верещала зі страху на дорозі, і чим скорше занесла її до хати.

Прийшло мені на гадку, що як так дальше піде, то готові вдарити в дзвін на трівогу, бо знаю сельський нарід і до чого він спосібний. Зачав я проте іти чим раз скорійшим кроком і вкінци умучений і спочений знайшовся я в двірськім городі. — Здавалося мені, що я вже в безпечнім місци, але грубо я помилився.

Станув я саме напроти вікон палати, а в однім з них зявилась якась стать. Особа ся махнула рукою і в тій хвили побачив я в кождім вікні дві або три голови. Може був се привид, але здавалося мені

найнизшу митову тарифу при перевозі німецьких товарів до Франції, а французьких до Німеччини. Політики сподіються, що підписаннє цего торговельного договору причиниться до того, що вереснева сесія Союзу Народів піде гладко, бо ворожнеча між Францією а Німеччиною значно зменшилась

НІМЕЧЧИНУ дуже упокорено і ображено версальським договором. Не допущено Німеччини до голосу, а згори подиктовано її умови мира, обкровено еї державу, наложено височезну контрибуцію і розброєно. Це дуже образило німецьку гордість національну. Тому Німці завжди думають про відплату і пімсту. Правда, Німеччину розброєно, але Німці знайшли і на це раду. Позакладали всюди ґімнастичні і спортові товариства, в яких виховують молодіж так, щоб вона колись до війни була приспособлена. Це дуже не подобається ворогам Німеччини, але на це нема ради, бо чейже годі Німцям заборонити закладаннє ґімнастичних товариств. Але є в Німеччині і такі люди, які не бажають собі війни. Вони кажуть, що нині війна є великим нещастєм не тільки для того, що її програє, але і для того, що її виграє. Давно не так було. Бувало, хто війну програв, то так якби в карти програв: „Плати!“ Нині і побідники мусять так платити, як і побіджені. От хотьби взяти на приклад Францію — вона виграла війну але тепер гірше бриндзю бє, як побіджена Німеччина. З тої то причини деякі Німці не хочуть нічо і чути про війну. Їх називають пацифістами (від латинського слова: пакс-мир) себто приклонниками мира. Провідником німецьких пацифістістів є професор університету, великий учений Фирстер (Förster). Він то довідався, що на тайних зборах ґімнастичних товариств вмовляється молодіж, що завданнєм еї — відобрати мечем все те, що стратили Німеччина в війні. Фирстер це все оголосив в ґазеті і накоїв клопоту Німеччині, бо тепер її вороги мають таки Німця, і то не-аби якого, але великого вченого, який свідчить, що Німці хочуть війни. Тому то в Німеччині між приклонниками війни настало велике обуреннє проти Фирстера за те, що зрадив німецькі пляни, а ґазети розписуються широко про Фирстера: одні ганблять його, другі боронять. — В останнім тижні два німецькі лікаки вибрались летіти до Америки. Та не пощастило їм. Зірвалася сильна буря і літаки, поборюючи бурю, зужили так богато бензини, що мусіли вернути домів. Якби були далі летіли, то на середині дороги серед моря, булоб забракло їм зовсім бензини. Ця невдача подражнила німецьку честолюбність (амбіцію). До цеї подорожи довго німецькі літаки приготовлялись, відбували проби, і при погоді потрафили 6000 кільометрів перелітати і 52 години безнастанно літати понад землею. Ці докладні німецькі приготовання були заразом і причиною невдачі лету до Америки. Бо тимчасом настала непогода. Чомуж німецькі літаки саме в часі непогоди вибрались в подорож до Америки? Кажуть, що Німцям о те ходило, щоб зробити пробу в часі непогоди. Бо не штука то летіти в погоду, а штука летіти в часі непогоди. А Німцям не о пусту славу ходить — але о те, щоб доконати проби, чи дасться наладнати правильна комунікація літаками з Европи до Америки. Досвід при послідній пробі вчить, що літаки мусять везти зі собою далеко більше бензини. І от Німці будуть тепер промишляти над тим, якби то збудувати при літаках більші резервоари на бензину.

ІТАЛІЯ безнастанно загрожує мирови на Балкані. По війні стала вона сильною ногою в Альбанії і звідси докучлює Югославії, так що перед кількома місяцями мало-що не прийшло до війни між Італією а Югославією. На мировій конференції переперла Італія також, що еї признано деякі острови біля дальматійського побережа а також місто Задар в Дальматії. Деякі менші острівці припали Югославії, як прим. невеличкий острівець Преки. На тім острові мешкають самі Серби і їх молодіж гуртується в ґімнастичнім товаристві „Сокіл“. Цему товариству югословянська королева подарувала прапор і з цего приводу відбулась велика парада на острові Преки, так що співи і музику було чути в недалекім італійськім місті Задарі. Тамошні Італійці наробили рейваху і уладили велику демонстрацію проти Югославії. Товпа зібралася перед югословянським конзулятом, кричала „гет з Югославією“ і аж італійське військо увільнило обляжений югословянський конзулят. О щож ходило Італійцям з міста Задару? Вони кажуть, що Адрійське море є італійське море і мешканцям островця Преки не вільно робити ніяких югословянських маніфестацій. Розуміється, що ця італійська напасть дуже обурила Югославію і там тепер ведеться гостра ґазетна боротьба проти Італії. Югословяне тим більше обурені на Італію, що вона дуже жорстоко гнобить Словінців в Ґориції і Трієсті, які тепер під владою Італії. До того Італія потайки змовляється проти Югославії з еї сусідами, а передовсім з Мадярами. Тому то легко може статись, що Югославії урветься терпець і тоді легко може прийти до італійсько-югословянської війни.

БОЛГАРІЯ по війні дуже збідніла. Югославія і Румунія не тільки що обкроїли еї державу, але ще наложили на неї велику контрибуцію і розброїли, так що Болгарія нині не має війська, а тим самим не має надії відбити зрабовані землі від Румунії і Югославії. Найбільше забрала болгарської землі Югославія, бо цілий край Македонію. Тому в Македонії безнастанно кипить. Творяться там болгарські ватаги, які мордують югославянських жандармів і урядовців. Одержала отже Югославія з Македонією великий клопіт, бо край це гористий, користи мало приносить, а кошти его управи дуже великі. До того всего Болгарія не може забути втрати Македонії і безнастанно з ненавистею відноситься до Югославії. В такій ситуації виступали і в Болгарії і в Югославії політики, які домагаються злуки Болгарії з Югославією. Болгарські приклонники злуки з Югославію кажуть так: Югославія забрала нам Македонію. Ми не маємо сили, щоб її відібрати. А коли будемо колись мати силу, то „заки сонце зійде, роса очи виїсть“, бо тимчасом Югославія винародовить цілу Македонію. От краще нам злучитись з Югославією, бо тоді уратуємо Македонію від винародовлення. Подібне кажуть і югославянські приклонники злуки Югославії з Болгарією. Вони кажуть так: Клопіт нам з Македонією. Через неї маємо і ворога в Болгарії. Маємо, що правда, союзників в Греції і Румунії, але так Греки як Румуни — це опришки, яким вірити не можна. Прецінь Греки в себе в дома безнастастанно кринять і зраджують своїх королів і президентів. А Румуни також коли не гірші, то не ліпші від Греків. От були вони в союзі з Австрією і Німечиною, в часі спокою жебрали в них гроші на збороннє, а як вибухла війна, допустились нечуваної зради, бо кинулись на своїх власних союзників. Як-же можна таким союзникам вірити. А нашими ворогами є Італія і Мадяри — от і одного красного дня можуть Греки і Румуни злучитись з Італійцями і Мадярами і тоді кепсько з нами буде, бо і Болгарія тоді певно піде проти нас. Тоді ми будемо зі всіх сторін окружені ворогами. От краще буде, як ми злучимось з Болгарією і тоді бодай одного союзника будемо мати, бо Македонія буде спільною власностею Югославії і Болгарії. Так плянували собі болгарські і югославянські приклонники злуки Югославії з Болгарією. Мало хто вірив, щоб з цеї муки був колись хліб. Але от в тих днях югословянський політик Степан Радіч заявив прилюдно, що тепер за границею ведуться торги між Болгарією і Югославією в справі тісної злуки обох держав. В тій цілі виїхав болгарський король Борис і югословянський король Александер за границю і там обговорював справу злуки. Радич додав ще, що йому є відоме, що болгарський король сказав, що він готовий зложити болгарську корону, якби його особа мала бути перешкодою до злуки Болгарії з Югославією. Очевидно, болгарський король мусівби в разі злуки уступити з престола. Кілько правди в тих вістках, які пустив у світ Радіч, годі нині щось певного сказати. Але здається, що такий поважний політик як Радіч чейже з вітру не схопив такі вістки. Мабуть таки Болгарія і Югославія поважно думають над тим, якби дійти до згоди. Тай давби Бог, щоб словяне вже раз прийшли до розуму, та поєднались, бо з їх незгоди користають всякі голодранці та вошубійники, як Румуни та Мадяри.

ГРЕЦІЯ, програвши війну з Туреччиною, стогне, бо не може удержати тих тягарів, які їй принесла нещасна війна. Турки, відбивши від Греків Малу Азію, вигнали звідтам півтора міліона Греків. І от всі ті люди прийшли до Греції в р. 1922. А Греція — — це клаптик гористої землі, має всего 5 міліонів людей. І от до тих 5 міліонів прибуло ще півтора міліона. Де цих людей примістити, що дати їм їсти? — от це питаннє, коло якого обертався грецька політика від р. 1922 до нині. Правда, треба признати, що грецький уряд при допомозі Англії зробив для цих вигнанців все, що міг зробити. Від р. 1922 до 1926 побудував для них 2000 сіл, в яких помістив 600.000 людей. Дальших 100.000 людей розмістив по містах. Але все таки більша половина вигнанців не має ще даху над головою і розлізлась по цілій Греції. Тепер грецький уряд через Союз Народів жебрає знову о позичку 45 міліонів долярів, щоб решту вигнанців десь притулити. Так отже нещасне грецьке населеннє і так знищене війною, мусить ще удержувати півтора міліона людей. Щоби мати землю для тих вигнанців, грецький уряд відібрав всім дідичам землю. Кождий дідич мусів віддати для них всю землю понад 300 гектарів, а за ту землю обіцяв уряд заплатити одну десятину вартости. А населеннє мусить платити страшні податки на тих вигнанців. Нічо дивного, що ті нещасні вигнанці тепер в Греції зненавиджені, тим більше, що їх мова і звичаї відмінні від мови і звичаїв европейських Греків.

ТУРЕЦЬКИЙ президент Мустафа Кемаль паша, виконаючи уповноваження, дане йому Народно-Републиканською Партією, іменує сам особисто кандидатів на послів при осінних виборах, і в той спосіб станеться в дійсности одиноким диктатором Туреччини. Через те, у слідуючім турецькім парляменті не буде майже ніякої опозиційної партії, а буде він неначе особисто іменованою прибічною радою „Побідника“, як зовуть загально президента Мустафу Кемаля пашу. Опозиційну партію турецького парляменту цілковито зметено з лиця землі, ще минулого року, коли то її провідників будьто повішено, прогнано або увязнено на підставі обжаловання за заговір на життя Мустафи Кемаля паші. Доси говорено часто, що „слово Мустафи паші є законом“, а тепер саме ся фраза стане дійсностю, коли парлямент Туреччини буде складатися майже з політичних однодумців президента. Сю сильну владу одного чоловіка оправдують прихильники теперішнього правительства тим, що Туреччина потребує принайменше на протяг десять літ або і більше такої „єдиновласти“ на те, щоби вона вела молоду і недосвідчену націю певно означеною дорогою, аж поки вона сама не научиться ходити. Аж тоді обіцяють вони народови турецькому привернути назад його свободу. Тай рацію мають. Для дурного „свобода“, так як ніж в руках дитини.

ЛИТВА від р. 1921 на военній стопі з Польщею. Як звісно, польський ґенерал Желіґовский силою забрав Литовцям Вильно і від того часу тріває военний стан між Литвою а Польщею. Між обома державами нема ні торговлі, ні почтового і зелізничого получення, ні диплиоматичних взаємин. Словом — тиха війна. Для обох держав це приносить великі шкоди. Що не старалась Англія і Франція, щоб наклонити Литовців до згоди з Польщею, але все надармо. Литовці кажуть, що доки не дістануть Вильна, доти буде тривати военний стан Литви з Польщею. Для Польщі цей стан дуже невигідний, бо має вона ворогів довкола. От нехайби Литва розпочала війну, то зараз Литовці знайдуть помічників та опікунів і тоді може зчинитись европейська заверуха. Тому Польща конче хоче погодитись з Литвою. От оноді донесла католицька віденська ґазета „Райхспост“, що тепер ведуться в Ризі тайні переговори між Литвою а Польщею. Вильно має одержати повну автономію і у всіх справах має звертатись до Литви, а за те Литва має злучитись з Польщею союзом (федерацією). Якби це була правда, то буде кумедія, бо вшехполяки зроблять Пілсудскому таку бучу, якої ще світ не бачив.

ВСЯЧИНА

Діти до ґімназії! До держ. української ґімназії в Перемишлі, з озгляду на вільні місця, можуть бути приняті до І-ої кляси ученики також при кінци ферій. Ученики, які зложили вступний іспит до І-ої кляси в іншій ґімназії, будуть

що ті всі голови сміються з мене. — Ноги зачали угинатись підомною, мій хід стався щораз більше непевним, піт заливав мені очі, здавалось мені, що голова зсихаєся а циліндер залазить на очі.

Зітхнув я тяжко і глибоко.

— Боже, Ти видиш кілько терплю... для ідеї... Зізволь по перебутю сеї тернистої дороги увінчати мої труди добрим успіхом! Торжественно присягаю, що доки ноги мене носять, не натягну на себе ні чорного анґлєса з перед 20 літ, ні наложу на голову пенсіонованого циліндра, а ціле моє теперішне убраннє подарую дідови, як лиш схоче его взяти.

Але се ще не кінець моїй біді. Чашу горя мусів я випити до самого дна.

Коли станув я близько веранди, вийшов напроти мене знакомий мені двірський льокай і сказав:

— Вхід туди не для вас, а через подвірє. Дротярів-горшкодраїв через фронт не впускаємо.

Драбуга! Послідного разу, як я був в дворі, дістав від мене одного золотого за се, що подав мені парасолю, і тоді згинався до половини перед мною, а тепер називає мене горшкодраєм. Здобувся я на енерґію і зі злостію крикнув:

— Дурню — за кого мене маєш?

Збентежений льокай пізнав мене тепер відразу.

— Перепрашаю дуже красно пана професора. В тім цапеляндрі не доглянув я...

В тій хвилі напали мене дві покоєві собачки...

Але про те не буду вам говорити, скажу лиш се, що війшов я до канцелярії ексцеленції без одної поли анґлєса, з подертими пантальонами, з покровавленою від вкушення ногою.

Та сталося, чого я ніколи не сподівався. Ексцеленція, звісний скупар, закупив всі льоси і заплатив зараз готівкою.

Мимо великого болю в нозі, вертав я з радісним серцем до хати. Але не вертав я вже через село, лиш пішов аж попід ліс, через поля, і вже сумерк настав, коли знайшовся я в своїй хаті.

Як торжественного прирік я, подарував я на третий день ціле моє нещасне убраннє сільському дідови, а також і циліндер. Був вже послідний час, щоби дід змінив свої лахи, які мали стільки латок на собі як звізд на небі.

Був я переконаний, що зробив я дідови добродійство, але по якімсь часі зявився він у мене в своїй полатаній одежині.

Що сталося? — питаю. Де поділося убраннє, яке я вам дарував.

— Прошу ласки пана — оправдувався дід тяжко зітхаючи — найже кождого Бог боронить від такого дарунку! Якби я був в тім мундурі і в тім капелюсі довше ходив, то бувбим з голоду здох. Не лиш, що пси пообгризали мені ноги, — ось дивіть: рана коло рани — але з кождої хати гонили мене люди, як злодія, пройдисвіта, палія — дітько знає що. Найбільше полошилися діти перед капелюхом.

Дем показався — зойк, крик ревіт... агі! Тай так через два дні я ані кавалочка хліба не міг вижебрати. Буду-ж я той дарунок памятати до гробової дошки.

— А деж поділисьте се убраннє?

— Подарував я другому дідови з нашого села. Гадаю собі: най-же і він трохи попарадує. То вам кажу, що першого дня, як в тоє вбрався, то щось пять хлопа ледви го живого псам з зубів видерли.

В такім случаю — кажу — і він не буде користати з сього убрання?

— Але де там! Як пан не будуть маркотні, то розповім. Дід розсердився і повісив тоє всьо в коноплях Луця Балатавки на страхопуда. Кажуть, що з цілого села збігалися пси, та скавуліли аж голова боліла. Не розуміли собаки, що в ногавицях ніг нема, та на патику зуби ломали. Аж Луць Балатавка, як вздрів, що з его огорода зробили публіку, та ще перестрашилася в него дитина, — викинув страхопуда з конопель, та встромив его в капусту свого сусіда. З сеї дурниці так оба сусіди погандричилися та побилися, що війт мусів їм в канцелярії справу робити!

— Ах — зітхнув я — слава Богу, що вже раз се скінчилося.

— Але де! Не скінчилося — сказав дід. Сусіди погодилися, але потім діда так докладно пересипали, що він до нині лежить та стогне. Ба, та ще не знати, що зі мною буде, бо відказує дід на мене страшенно і грозить, що як встане, то ребра мені порахує.

Ще не кінець.

За пару днів прийшла до мене жінка Луця Балатавки з просьбою, якої однак на жаль не міг я її сповнити. Жадала, щоби я відрізав собі з голови або бороди трохи волося на се, щоби ним підкадити перестрашену мною дитину. Бо вправді священик святив дитині воду, але се не помогло.

приняті, якщо предложать посвідку зложення іспиту. Маючи на увазі се, що в Перемишлі ученики можуть найти дешеве приміщення і належну опіку в бурсах, є вказане, щоби родичі як найчисленнійше записували свої діти головно до І-ої кляси згаданої гімназії. Принятим може бути кождий ученик без огляду на се, з якого повіту походить.

Весілля в домі гетьмана Скоропадського. Дня 10. серпня у Ванзсе під Берліном відбувся шлюб старшої доньки Гетьмана П. Скоропадського Марії, доктора медицини Лованського Університету, з графом Адамом Монтрезором (народився р. 1880 в с. Новім Фастові). Граф Монтрезор ще з передвоєнних часів належав до того гурту Українців римо-католиків, ідейним провідником яких був Вячеслав Липинський. Він брав живу участь в українськім політичнім і культурнім життю а від кількох років належить до Українського Союзу Хліборобів-Державників. Граф Монтрезор є добре знаний в кругах української інтелігенції у Галичині, де він має багато приятелів.

Хаїм Кноллер, довголітний посесор друкарні гр. кат. в Перемишлі помер в 80 р. життя Покійник побіч друкарства, був вченим жидівським теольогом і видав ряд книжок богословського змісту в жидівській мові. Був це чоловік дуже рідких тепер чеснот: лагідний, спокійний, чесний, ретельний. Тому всі, що його знали, любили і поважали. Особливо порзонал друкарні, яку вів покійник, з особлившою пошаною згадує Покійника. В. Й. П.

Переписка Редакції: *Дописувач з Іспаса к. Коломиї:* Під дописею Ви підписались „Андрій Бойко". Ми провірили, що в Іспасі ніякого Андрія Бойка нема. Так роблять обманці і клеветники. Ви помиляєтесь, коли думаєте, що ми містимо дописи без провірення. — *Дописувач зі Шпиколос пов. Золочів.* Ваш допис помандрував до печі, бо не підписаний. Шкода на такі дописи паперу, чорнила і грошей на оплату почтову. *Вп М Оробко* в Кулаківцях. Ваші уваги з вдячностю приймаємо до відома. Ми по можности стараємось як найменше уживати чужих слів. Будемо теж завжди пояснити чужі слова. Добре булоб, щоб Ви і інші читачі звертали нам частійше увагу, які слова Вам незрозумілі, або які статті менше або більше зрозумілі.

НОВИНКИ.

Хрестини баптистів. Секта баптистів поширюється і по наших селах в Равщині і Жовківщині. От оноді духовник баптистів, Перещатко, приїхав з Рави до села Куляви, жовківського повіту і доконав там хрестин 18 людей, які покинули віру своїх батьків і стали баптистами. Очевидці так описують ці хрестини: Над річкою Деревенкою зібрались баптисти і ті, що мали хреститись, розбиралися до сорочки і влізали чергою до річки по черево. Духовник брав легко кождого за шию і занурював по шию в воді. Ціла та церемонія трівала півтора години.

Страшна буря з градом навістила кременецький повіт на Волині, знищивши 2400 господарств на шкоду 4 міліонів злотих. Голод і нужда чекає людей кременецького повіту.

Дивний ланцюх нещасть навістив одну родину в Велюні коло Бидгощі. Тамтейший господар помер нагло на полі. Його донька, що жала недалеко на другій ниві, коли довідалась про наглу смерть батька породила на полі неживу дитину. По похороні оден з синів помершого впав неживий, а його жінка з розпуки зійшла з розуму.

Напад вовків. Оноді в Моршині біля Стрия, господарі Михайло Головатий і Іван Бурий вигнали свої коні на ніч на пасовиско коло лісничівки, а самі вернули домів на вечеру. Коли опісля повернули на пасовиско, побачили, що кінь Головатого був розшарпаний на кусні, а кінь Бурого так був покалічений, що треба було його добити, щоби не мучився. Стверджено, що це вовки напали на коней.

Пожарі шаліють від довшого часу на Холмщині і не можна вислідити паліїв. Оноді в селі Надібці в повіті грубешівськім вибух огонь і знищив 16 господарств на шкоду 100.000 зл. В селі Любінці, пов. білгорайського згоріло 21 господарств, вартости 50.000 зол. — В Мокриці коло Старого села, пов. Любачів згоріло 4 господарства разом зі збіжем. Також з инших сіл доносять про менші пожари, яких жертвою паде цілий дорібок жнив. Тому упоминаємо наших господарів, щоб кождий з них сейчас обезпечив своє збіже і худобу в нашім Тов. взаїм. обезпечень „Дністер", Львів, ул. Руська ч. 20. Не спекулюйте на щастє, бо можете опинитись в зимі без кусника хліба, з жебрачою торбою.

Нещасні випадки. Одна гуцулка з Микуличина їхала залізницею, яка іде з Делятина до Надвірної. Коли поїзд зближався до стації Любіжна, гуцулка вискочила з поїзду, але так нещасливо, що впала під колеса вагону. Колеса відтяли обі ноги жінці і її відвезено до шпиталя в Станиславові. Так отже через свою нерозвагу гуцулка як не втратить життя, то остане немічною калікою без ніг. — Ще страшнійший випадок в селі Ґаблік коло Бидгощі. 17-літний парібчак господаря Радая віз гній на поле. Більший кусень гною зсунувся з воза і впав між коні. Коні сполошилися, а хлопець не міг їх стримати і також зсунувся на дишель. Тут одною ногою зачіпив за гак дишля а другу ногу вхопило колесо. А що коні бігли далі, то нещасний хлопець зістав роздертий на дві половини. В стані дуже тяжкім відвезено його до шпиталю. — На маневрах під Пневами в Познанщині канонер Заліщик з 14 полку артилерії впав під колеса армати. Колеса зломили обі ноги нещасному канонерови. Він тепер є в шпиталі в Познані. — В ріці Буг коло Ґонсерова утопилося три рідні брати 13-літний Михайло, 14-літний Казимир і 16-літний Володислав Боженьский. Всі три хлопці приїхали на вакації до кревняків до Ґонсерова і разом пішли купатись. Знайдено тільки тіло наймолодшого, тіла двох поплили з водою.

Крадіжи в польських урядах державних не переводяться. Нема дня, щоб ґазети не донесли про якесь арештованнє. І так перед двома днями арештовано в Жерардові двох почтових урядників, бо спроневірили гроші. Ґазети з д. 20 серпня доносять про нові випадки: В Варшаві урядник Едвард Полчиньський вкрав з почтової каси 50.000 зол. і втік. — В Тчеві поліція арештувала підпрокуратора Смульского і секретара суду Лопату за грошеві надужиття.

Збуї гуляють. Оноді на дім о. Мельника, пароха в Берегах, самбірського повіту, напали замасковані збуї. Коли о. Мельник боронився револьвером, збуї кинулись на него, відібрали йому револьвер, побили тяжко і повтікали.

Американський суд тягне до відвічальности тих несовісних людей, які збирають між американськими Українцями датки на народні ціли в Галичині, а опісля ті гроші, замісць вислати на призначену ціль, присвоюють собі. І так Ілля Шкварко на січовім базарі зібрав минулого року 61 долярів для українських інвалідів. Ці гроші він не вислав укр. інвалідам, але сховав собі. Січова організація зробила донесеннє до суду і д. 26 липня на приказ суду арештовано Шкварка. Після вступного переслухання, суддя взявши під увагу, що тут ходить о гроші, зібрані на таку благородну ціль, як допомогу інвалідам, постановив поставити обвиненого перед лаву присяглих суддів. Шкварка випустили на волю аж до розрави за кавцією 1000 долярів. Добру научку буде мати Шкварок.

Українець Др. Б. Дима став іменований професором університету в Манітобі, в Канаді. Буде він викладати медицину. Є це перший Українець в Канаді, що буде займати так високе становище. Він скінчив університет в Манітобі в р. 1922 і від тоді лікарював в Вінніпеґу. Уважають його одним з найліпших лікарів в Канаді і тому іменовано його професором університету. Так то наші люди є окрасою чужих університетів, а нам на нашій землі завжди казали можновладці, що ми ще не доросли до університету, і тому наші професори викладали на чужих університетах, як Др Борисевич на університеті в Ґрацу, Др Полюй і Др Горбачевський на університеті в Празі, Др Зобків в Загребі і тд.

Цигани пірвали жінку з дитиною в Шегинях під Перемишлем. Минулого тижня через шегинський ліс переходив гурток богомольців з відпусту на Кальварії. Одна жінка з дитиною відійшла на бік і не вернула. В коротці надбіг пастух і сказав богомольцям, що цигани вхопили жінку з дитиною і силоміць кудись поволікли її. Богомольці вдарили на „ґвалт" в церковний дзвін в Шегинях і війт з людьми пішов до ліса, знайшов там циганський табор, але жінки вже не було. Дали знати поліції в Медиці і поліція арештувала циганів, але вони випираються, неначеб пірвали жінку. Вже тиждень минув, жінки з дитиною нема, а цигани стоять при своїм. Мабуть часть циганів, пірвавши жінку скоро втікла, закнеблювавши уста жінці і дитині. От що в нас діється! В білий день люди зникають.

Страшна смерть малолітних дітей в огні. Оноді вибух в саме полудне вогонь в Росохачи, коломийського повіту. Три великі господарства пішли з вогнем разом з сегорічним збіжем, яке не було обезпечене. В одній хаті згоріло троє малолітних дітей, які батьки лишили в дома, а самі пішли в поле. От час в нас подумати про оснуваннє діточих садків, деб родичі лишили своїх дітей під опікою в часі коли працюють в полі.

Кривава пімста. В Височанці станиславівського повіту, господар Стефан Гайсан підозрівав свою жінку, що любиться з гаєвим Грицем Саликом. Через два тижні Стефан слідив Гриця і кілька разів бачив, як скрадався коло його хати, а опісля, побачивши його, втікав. Оноді вхопив його і запитав, чому він напастує його жінку. А коли Гриць мовчав, Стефан дручком поломав йому ребра і розбив так голову, що аж мозок вискочив. Убійника арештовано.

Страшна злива навістила деякі села долинського повіту. В селі Брошнів річка Чесла вистуипла зберегів і залляла понад 400 морґів поля і цілком їх знищила. Збіже і сіно забрала вода, а ярину замулила. Також вода залляла деякі хати і наробила багато шкоди.

Історичний дорогоцінний камінь. Сими днями міліонери цілого світа та любителі історичних памяток будуть змагатись за дорогоцінний камінь, який продаватимуть на ліцитації в Лондоні. Се смараґдовий перстень анґлійської королевої Єлисавети, що перейшов по віках у власність родини льорда Майкелгелмс. Смараґд дістала в дарунку Єлисавета від російського царя, що в ній закохався. Вона дала його згодом яко знак любови ґрафови Єссекс, додавши при сьому в листі: якби Єссекс попав колись в яку халепу, нехай перешле сей смараґд їй на знак своєї давної любови, а вона йому допоможе. Єссекса по роках обвинуватили в державній зраді; він передав в останній хвилі смараґд своячці ґрафині Ноттінґгем, з прошеннєм переслати його королевій. Але муж ґрафині, ворог Єссекса, не дозволив на се. Єссекс згинув на шибениці.

Божевільний винахідником. У віденськім домі божевільних сидить професор техніки др Ґеорґ Мері, який винайшов там електричну лямпу незвичайної світляної сили. Сей винахід має величанське практичне значіннє бо заощаджує електричну енерґію. Мері продав свій патент за 2,000.000 долярів Американцям і має ще інші винаходи великої ваги. Тому, що він не відповідає за свої вчинки, заведеннє для божевільних звернулось з домаганнєм призначити йому куратора для його майна, щоби він сі гроші не пропутав.

Між матерями в околиці Панкора, в Югославії панує перестрах, так, що правительсто мусіло вислати військо, щоби успокоїти населення тої околиці. Причиною сего перестраху є поширення поголоски про те, що муситься пожертвувати життя 175 дітей під будову моста через Дунай, що буде лучити Белґрад і Панкору, та який буде найбільшим мостом на світі. Сей страшний пересуд полягає у тім, що кров убитих дітей має бути одиноким середником, через який потрібний для моста цемент можна зробитн сильним і тревалим. З тої причини матери згаданої околиці не позволяють навіть своїм дітям виходити на улицю.

Анґлійський лікар, др Джозелін каже, що стриженнє волосся у жінок може довести до того, що будучим жіночим поколінням стануть рости вуси. В дописі в одній лікарській ґазеті він пише: „В деяких оселях на Джаві і Борнео є звичай, що мужчини носять довге волоссє. Але ті мужчини зате безвусі. В інших оселях, де мужчини стрижуть собі волоссє, вуси є чимось звичайним. Отже можливе, що жінки культурних країв, в котрих тепер мода стригти волоссє, дадуть основи будучому поколінню жінок з великими вусами.

Чи лікар може бити пацієнта? На це питання дав потверджуючу відповідь суд в Ґетінґені. Обставина була така: мати привела до операції свого 8-літнього синка. Цей кусав, копав і щипав, так, що лікар був безсильний. На другий день мати вернулась із синком, домагаючись операції конче, і заявила, що може з ним зробити, що хоче. Лікар дав хлопцеві два добрі стусани і операція пішле добре. Тоді мати подала лікаря в суд, за те, що бив її сина. Суд лікаря звільнив.

Нові книжки.

Автори, бажаючи, щоб їх твори були на цім місці оцінені, мусять прислати два примірники книжки.

Пчілка, ілюстрований місячник для дітей шкільного віку. Видає Тов. „Просвіта" в Ужгороді під проводом Августина Волошина. Річник V ч. 1—10 ст. 250, 4о. — Тов. „Просвіта" в Ужгороді мало відоме нам Галичанам, бо видань його в Галичині не видати. Що-йно тепер прилетіла до нас „Пчілка", річник діточого журналу за шк. рік 1926/7 (від вересня 1926 до червня 1927), Мова журналу чиста — українська, лиш правопис старий, який у нас уживався до часу введення фонетики. Зміст журналу інтересний, пристосований до діточого віку. В редакції беруть участь визначні поети: С. Черкасенко, В. Ґренджа-Донський, М. Підгірянка і цілий ряд педаґоґів. Річник прикрашують гарно виконані ілюстрації — всіх понад 100. Цею книжкою повинні заінтересуватись і наші батьки та педаґоґи.

Альбом Підкарпатської Руси. Бібліотека журналу „Пчілка" ч. 25. Ужгород 1927, ст. 48 4о + оголошення. Це збірник ілюстрацій з життя Прикарпатської України. Виданнє старанне, на веліновім папері і надається як настольна книга.

Звідомлення *руської держ. реальн. ґімназії і еї рівнорядних одділов ческих і мадярской VIII кл в Ужгороді* за шк. рок 1926/7 (старою правописею). — Ужгородською ґімназією кермує відомий педаґоґ, б. директор перемиської ґімназії, п. Алиськевич. Звідомлення ґімназії, зредаґоване директором ґімн., відзначається точностю і тому можна вибити собі ясний погляд на заклад. Ґімназія мала в минулім шк. році головні кляси з укр. мовою викладною (16 відділів) і паралельки чеські і парал. мадярська (VIII кл. з якою вигасла і мадярська мова в ужгородській ґімназії). До укр. відділів учащало 384 хлопців і 94 дівчат. З них призналося до „руської" народности 368 учеників(ниць), до мадярської 74, до чеської 8, до словацької 21, до инших нар. 7. Клясифіковано 478 уч. публ. з тих 53 спосібні з відзн., 266 з добрим успіхом, неспосібні 63, поправки 89 (чи не забогато??). Наукові предмети більше-менше такі самі, як в наших ґімназіях, тільки з чужими світовими мовами в ужгородській ґімназії справа представляється майже траґічно. Крім краєвої (укр.) мови, державної чеської і російської мови (цеї останньої від V-VIII кл. по 2 год. тижнево) не учено обовязково ні одної світової мови. Надобовязково училося всего 76 учеників німецької мови, а 18 уч. француської мови Так отже західна Европа замкнена перед нашими хлопцями з Закарпаття. Над тим повинні поважно застановитись батьки і учителі учеників і шукати виходу. — Цікаві дати також з чеських паралельних кляс. Всіх відділів з клясою приготовною було 9 (приг. — V кл.), учеників 291. З того числа було Чехів — 49, Словаків — 39, Українців 2, Мадярів 149, инших 7. — Значить: ученики чеської народности творять ледви шесту часть загального числа учнів. Замітне, що в чеських паралельках німецька і француська мова були обовязковими предметами науки. Хоть які ревні словянофіли є Чехи, але таки замісць російської мови воліють учити мови німецької і француської і то навіть в деяких клясах по 4 і 5 год. тижнево. Замітне, що в чеських відділах не учено краєвої, себто укр. мови. — Також і до чеських відділів учащали дівчата в числі 53. Як бачимо отже, ужгородська ґімназія є коедукаційна (для хлопців і дівчат). Побажатиб, щоб ужгородські педаґоґи висловили прилюдно свої поміщення про коедукацію, бо це придалобся і для нас в Галичині — особливо в приватних ґімназіях „Рідної Школи".

Южнославяньских Русинох **Народни писні.** У мену Руского Народного Просвітного Дружства позберали і ушорели Дюра Биндас и Осиф Костельник. Библиотека Р Н П Д-а число 10. ст. 152. Руски Керестур. Це збірник пісень бачванських Українців в числі 220 з додатком 34 пісень з України придніпрянської і придністрянської. Виданнє старанне і свідчить про високу свідомість національну наших Бачванців. Як звісно живе їх в Бачці около 10.000 а мають вони власну тижневу ґазету, видають що року календар і бібліотеку. Наше громадянство, а зокрема фільольоґи повинні заінтересуватись цим цікавим виданням, бо 220 пісень є поміщені в бачванськім діялекті. В цімдіялекті виходить і їх ґазета. Для цего діялекту написав граматику о. Др Г. Костельник, який є родом з Руского Керестура.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає

Прив. укр. ґімназія з правом прилюдности на рік 1927/28 в Чорткові, повідомлаєть що вступні іспити до приготовної і І. кляси відбудуться 31. серпня. Іспити до кляс від II.—IV. відбудуться 29 і 30 серпня.
Управа.

Український інститут ґімназіяльний в Перемишлі пошукує доглядача хорих. — Зголошуватись належить до Управи інститута ул. Баштова ч. 34.

Вписи до Музичного Інститута ім. Лисенка в Перемишлі відбудуться 30. 31. VIII і 1. IX від 4 — 6 год. пополудни в домівці Інститута (Народний Дім).

З днем 15 вересня ц. р. отвирає знова Союз Українок курс шиття і крою так суконь як і біля, а також науки ріжних жіночих робіт. Усей курс треватиме від 15. вересня 1927 до 1. VII 1928. Зголошення прмймаєсь в дівочому Інституті ул. Татарська ч. 4.

Прийму на станцію учениці. Юлія Савчинова, вдова по проф. ґімн. Перемишль, ул. Владиче 22 І, поверх.

Інструктора для двох учеників V кл. гуман. ґімн. на цілий рік пошукує о. Ілярион Фенчинський — парох в Голосковичах п. Броди.

Даю лекції француської, анґлійськ. і німецьк. мови і музики. Перемишль, 3-го Мая ч. 49. О. Первенко між 1—5 пополудни.

Зорґанізую хор за скромним винагородженням, обійму лекцію ґімназійну. „Пісня" Адміністрація.

Старша сирота по священику шукає місця до заряду дому. Раставецька, Лішава гор. поч. Бірча.

Абсольвент ґімн. довголітний інструктор шукає лекції на селі, на цілий рік. Зголошення до Адм. „Укр. Голосу".

Студенти знайдуть помешканнє, удержаннє і опіку. Перемишль, Дворського 31. Мазурка.